infoShare ACADEMY

Statystyka

infoShareAcademy.com

Statystyka

Agenda

1. **Eksperyment**
2. Operacje na zbiorach
3. Zdarzenie
4. Prawdopodobieństwo
5. Twierdzenie Bayesa
6. Zmienna losowa
7. Statystyczna analiza danych
8. Rozkłady

Statystyka

Agenda

1. Eksperyment
2. **Operacje na zbiorach**
3. Zdarzenie
4. Prawdopodobieństwo
5. Twierdzenie Bayesa
6. Zmienna losowa
7. Statystyczna analiza danych
8. Rozkłady

Statystyka

Agenda

1. Eksperyment
2. Operacje na zbiorach
3. **Zdarzenie**
4. Prawdopodobieństwo
5. Twierdzenie Bayesa
6. Zmienna losowa
7. Statystyczna analiza danych
8. Rozkłady

infoShare ACADEMY

Statystyka

Agenda

1. Eksperyment
2. Operacje na zbiorach
3. Zdarzenie
4. **Prawdopodobieństwo**
5. **Twierdzenie Bayesa**
6. Zmienna losowa
7. Statystyczna analiza danych
8. Rozkłady

infoShare ACADEMY

Statystyka

Agenda

1. Eksperyment
2. Operacje na zbiorach
3. Zdarzenie
4. Prawdopodobieństwo
5. Twierdzenie Bayesa
6. **Zmienna losowa**
7. **Statystyczna analiza danych**
8. **Rozkłady**

Statystyka

Czym jest?

Statystyka – nauka zajmująca się analizowaniem i liczbowym opisem zjawisk masowych.

Statystyka matematyczna – dział matematyki zajmujący się metodami wnioskowania o populacji na podstawie losowych prób z tej populacji.

Słownik języka polskiego PWN.

Statystyka

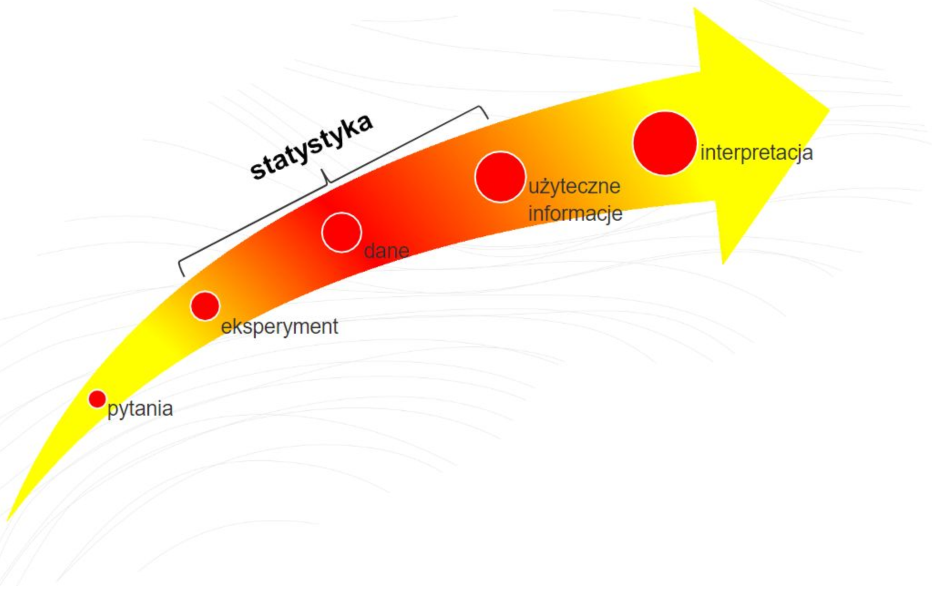

info Share ACADEMY

Statystyka

Statystyka i Data Science

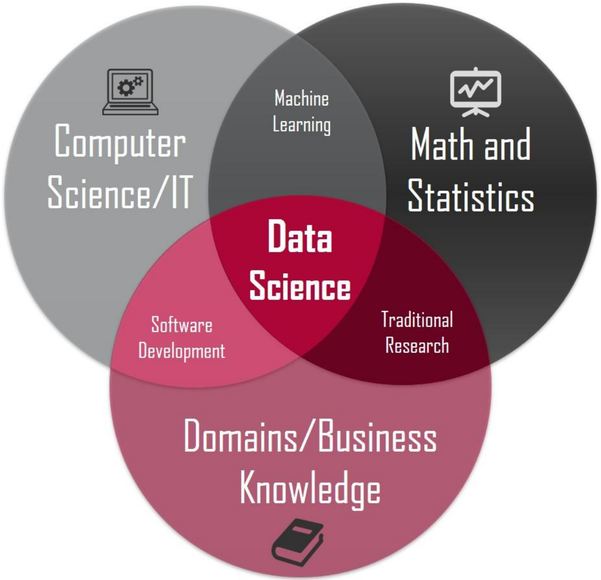

Źródło grafiki: towardsdatascience.com

Statystyka

Podstawowa klasyfikacja

Statystyka

Eksperyment

Uzyskanie wyniku lub wyników doświadczenia losowego. Np.:

- wynik rzutu kostką do gry,
- odpowiedź respondenta na pytanie,
- wynik badania medycznego (np. pomiar stężenia glukozy we krwi),
- wyniki sprzedaży produktu,
- ...

Statystyka

Zbiór

Skończona lub nieskończona kolekcja obiektów, w której kolejność nie ma znaczenia, oraz ignorowany jest fakt, że element występuje więcej niż raz w zbiorze.

Fakt przynależności danego elementu do zbioru zapisuje się jako $a \in A$.

infoShare ACADEMY

Statystyka

Zbiór (przykład)

Te zbiory są identyczne:

$$A=\{a,1,2,3\}$$

$$B=\{2,a,1,3\}$$

$$C=\{3,2,1,a\}$$

Statystyka

Zbiór (przykład)

Przykłady zbiorów:

- A = {⚀, ⚁, ⚂, ⚃, ⚄, ⚅},
- pracownicy przedsiębiorstwa,
- stany kontrolki na stronie internetowej,
- klienci firmy,
- produkty w sklepie internetowym,
- stan produktu w sklepie internetowym.

Statystyka

Zbiory: podstawowe oznaczenia

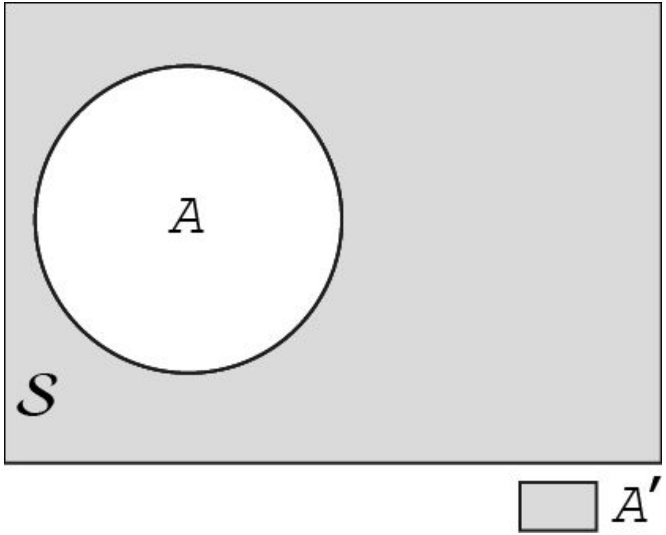

∅ – zbiór pusty

S – zbiór uniwersum

A′ – dopełnienie zbioru A (wszystko poza zbiorem A)

Statystyka

Zbiory: podstawowe operacje

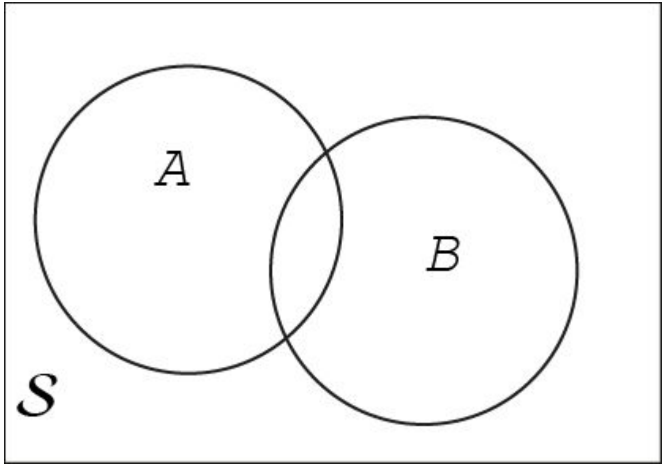

U – suma zbiorów

∩ – iloczyn zbiorów

- – różnica zbiorów

Statystyka

Dopełnienie zbioru

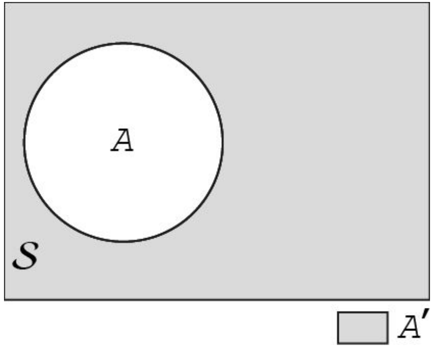

A′ jest zbiorem zawierającym wszystkie elementy S, poza tymi, które znajdują się w zbiorze A.

Zbiory A i A′ są parami rozłączne: A∩A′=∅e

Sumą zbiorów A oraz A′ jest S: A∪A′=Se

Inne oznaczenia spotykane w literaturze: AC and Aҕ.

Statystyka

Zbiory parami rozłączne

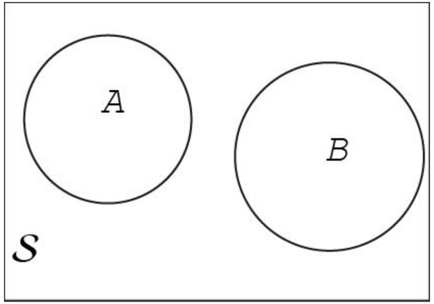

Zbiory A i B są parami rozłączne jeśli ich iloczynem jest zbiór pusty.

$$A \cap B = \varnothing$$

Statystyka

Suma (alternatywa) zbiorów

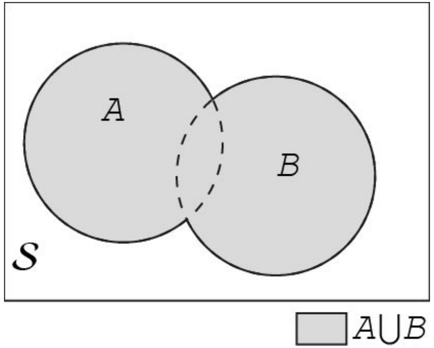

Alternatywą zbiorów A i B jest zbiór zawierający elementy ze zbioru A lub B.

$$A \cup B$$

Statystyka

Iloczyn (przecięcie) zbiorów

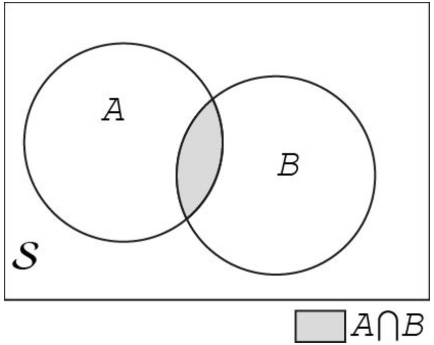

Iloczynem zbiorów A i B jest zbiór zawierający elementy ze zbioru A i B.

$$A \cap B$$

Statystyka

Różnica zbiorów

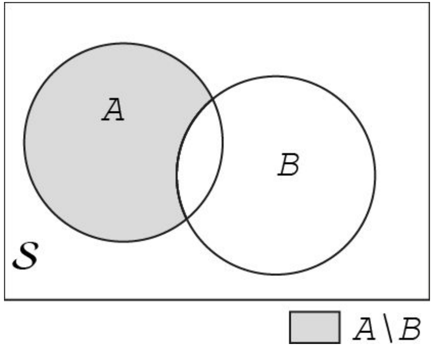

Różnicą zbiorów A i B jest zbiór zawierający elementy ze zbioru A, które nie znajdują się w zbiorze B.

$$A - B$$

Statystyka

Zawieranie zbiorów

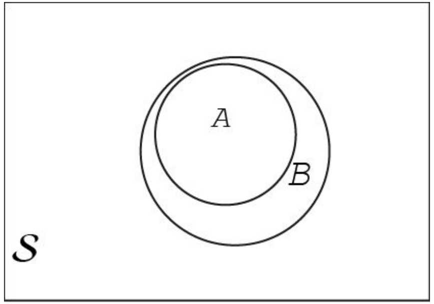

$A \subseteq B$

Zbiorów A jest podzbiorem B jeśli wszystkie jego elementy znajdują się w zbiorze B.

Statystyka

Iloczyn kartezjański zbiorów

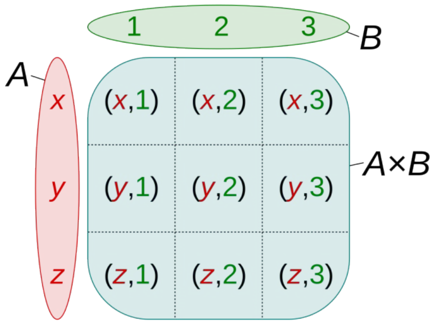

Iloczynem kartezjańskim zbiorów nazywamy zbiór uporządkowany punktów (krotek) (a,b), gdzie a∈A i b∈B.

$$A \times B$$

Statystyka

Iloczyn kartezjański zbiorów (przykład)

$A=\{1,2,3\}$; $B=\{a,b\}$

$$A \times B = \{ (1,a),(1,b),\\ (2,a),(2,b),\\ (3,a),(3,b) \}$$

infoShare ACADEMY

Statystyka

Zdarzenie

Zdarzenia są to zbiory i elementy zbiorów w rachunku prawdopodobieństwa.

Statystyka

Zdarzenie elementarne

Pojęcie pierwotne rachunku prawdopodobieństwa (tzn. nie posiada formalnej definicji).

Potocznie: najmniejszy niepodzielny wynik doświadczenia losowego.

Statystyka

Przestrzeń zdarzeń elementarnych Ω

Zbiór wszystkich możliwych wyników doświadczenia losowego.

Jest to odpowiednik zbioru uniwersum.

Statystyka

Przestrzeń zdarzeń elementarnych Ω

infoShare ACADEMY

Przestrzeń zdarzeń elementarnych pojedynczego rzutu kostką (czyli wszystkie możliwe wyniki takiego eksperymentu).

Ω={ ⚀ ⚁ ⚂ ⚃ ⚄ ⚅ }

Statystyka

Przestrzeń zdarzeń elementarnych Ω (przykład)

Przestrzeń zdarzeń elementarnych dwukrotnego rzutu monetą (czyli wszystkie możliwe wyniki takiego eksperymentu).

Statystyka

Przestrzeń zdarzeń elementarnych Ω (przykład)

Przestrzeń zdarzeń elementarnych eksperymentu polegającego na wypełnieniu ankiety: układ wszystkich możliwych odpowiedzi na każde pytanie.

$$
\begin{aligned}
\Omega = \{&(a,a,a,\ldots,a),\\
&(b,a,a,\ldots,a),\\
&(c,a,a,\ldots,a),\\
&(d,a,a,\ldots,a),\\
&(a,b,a,\ldots,a),\\
&\ldots,\\
&(d,d,d,\ldots,c),\\
&(d,d,d,\ldots,d)\}
\end{aligned}
$$

infoShare ACADEMY

Statystyka

Zdarzenie losowe

infoShare ACADEMY

Eksperyment nazywa się losowym jeśli przy powtarzaniu go w tych samych warunkach jego wynik nie może być przewidziany, a wszystkie możliwe wyniki mogą zostać określone przed jego przeprowadzeniem.

Statystyka

Zdarzenie losowe (przykład)

infoShare ACADEMY

- Rzut monetą.
- Liczba wypadków samochodowych w danym dniu.
- Partia, na którą zagłosuje pytana osoba.
- Wystąpienie katastrof naturalnych.
- Cena akcji na rynku.
- Liczba klientów, która zakupi produkt.
- …

Statystyka

Zdarzenie losowe: typy

Wyróżnia się dwa typy zdarzeń losowych:

- proste,
- złożone.

Np. w eksperymencie polegającym na rzucie kostką:

- zdarzenie proste: otrzymano 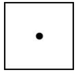
- zdarzenie złożone: otrzymano parzystą liczbę oczek, czyli: 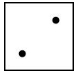, 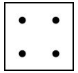 lub 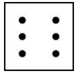

Statystyka

Zdarzenie pewne

Zdarzenie, w którego skład wchodzą wszystkie elementy przestrzeni zdarzeń elementarnych (czyli zdarzy się na pewno).

Zdarzenie pewne oznacza się symbolem Ω.

infoShare ACADEMY

Statystyka

Zdarzenie niemożliwe

Zdarzenie, które nie zawiera żadnych elementów.

Zdarzenie niemożliwe oznacza się symbolem zbioru pustego, czyli $\emptyset$.

Zadanie 11.1

Praca ze zbiorami (instrukcja)

infoShare ACADEMY

Pewna firma rozważa dołączanie do zakupu pakietu próbek kosmetyków. Do wyboru jest 10 różnych produktów, przy czym pakiet testowy ma się składać z próbek 3 różnych produktów. Ile jest możliwych pakietów próbek? Wypisz wszystkie rodzaje pakietów gratisowych.

Statystyka

Prawdopodobieństwo

infoShareAcademy.com

infoShare ACADEMY

Statystyka

Aksjomatyczna definicja prawdopodobieństwa

Aksjomat I. Dla każdego $A \in \Omega$

$$P(A) \geq 0$$

Aksjomat II. Prawdopodobieństwo zdarzenia pewnego

$$P(\Omega) = 1$$

Aksjomat III. Dla każdej pary A_1, A_2... ze zdarzeń rozłącznych parami zachodzi

$$P\left(\bigcup_{i=1}^{\infty} A_i\right) = \sum_{i=1}^{\infty} P(A_i)$$

info Share ACADEMY

Statystyka

Aksjomatyczna definicja prawdopodobieństwa

- Prawdopodobieństwo zdarzenia niemożliwego wynosi zero P $(\emptyset) = 0$
- Prawdopodobieństwo zdarzenia przeciwnego równe jest P $(A')=1-P(A)$
- Dla dowolnych dwóch zdarzeń zachodzi $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$
- Jeśli A C B, to $P(A) \leq P(B)$
- Dla każdego zdarzenia A $P(A) \leq 1$

Statystyka

Klasyczna interpretacja prawdopodobieństwa (przypadek szczególny)

infoShare ACADEMY

Niech wyniki doświadczenia losowego będą jednakowo prawdopodobne i niech możliwych wyników tego doświadczenia będzie *N*.

Jeżeli zdarzenie *A* składa się z *k* elementów (czyli *k* zdarzeń elementarnych, tzw. zdarzeń sprzyjających), to:

$$P(\mathrm{A}) = \frac{\mathrm{k}}{\mathrm{N}}$$

Statystyka

Klasyczna interpretacja prawdopodobieństwa

Prawdopodobieństwo otrzymania 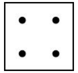 wynosi:

$P($ 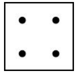 $) = \frac{1}{6}$

Statystyka

Klasyczna interpretacja prawdopodobieństwa

Prawdopodobieństwo otrzymania liczby oczek mniejszej niż 3 wynosi:

$$P(\boxed{\text{⚀}} \cup \boxed{\text{⚁}}) = P(\boxed{\text{⚀}}) + (\boxed{\text{⚁}}) = \frac{1}{6} + \frac{1}{6} = \frac{1}{3}$$

info Share ACADEMY

Statystyka

Klasyczna interpretacja prawdopodobieństwa

Niech przestrzeń zdarzeń elementarnych składa się z N elementów

$$\Omega = \{\omega_1, \omega_2, \ldots, \omega_N\}$$

i niech prawdopodobieństwo zajścia zdarzenia elementarnego ω_i wynosi $P(\omega_i)$. Wówczas, dla każdego zdarzenia $A \subset \Omega$

$$P(A) = \Sigma_{\omega i \in A} P(\omega_i)$$

infoShare ACADEMY

Statystyka

Klasyczna interpretacja prawdopodobieństwa (przykład)

Dana jest kostka sześcienna jak na rysunku (dwie ściany szare, cztery czerwone).
Określ prawdopodobieństwa zdarzeń polegających na tym, że w wyniku pojedynczego rzutu otrzyma się ścianę:

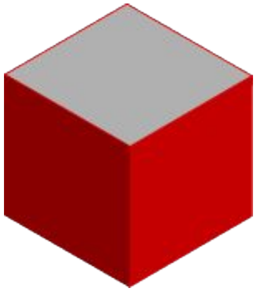

- czerwoną,
- szarą

$$\Omega = \{\bullet, \bullet\}$$

$$P(\bullet)=4/6$$

$$P(\bullet)=2/6$$

infoShare ACADEMY

Statystyka

Geometryczna interpretacja prawdopodobieństwa (przykład)

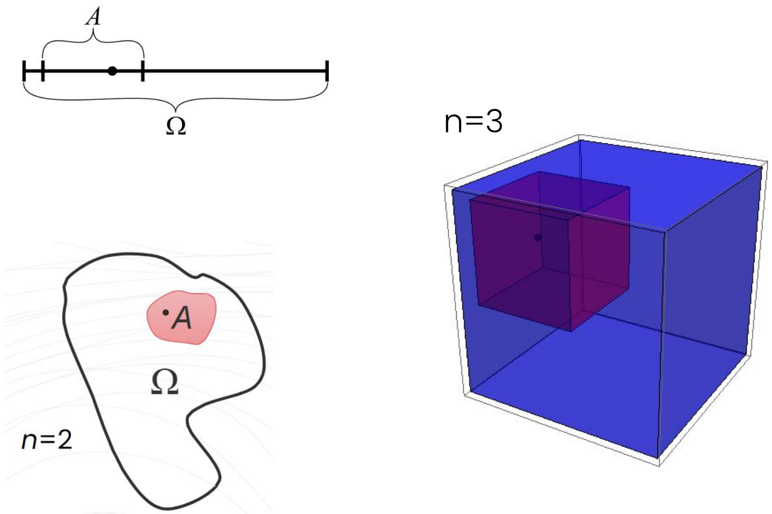

infoShare ACADEMY

Statystyka

Geometryczna interpretacja prawdopodobieństwa (przykład)

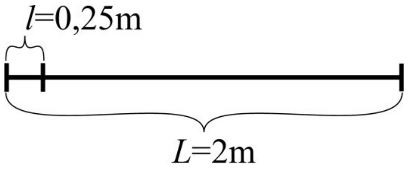

Dany jest odcinek o długości L=2m.

Jakie jest prawdopodobieństwo zdarzenia A, że losowo wybrany punkt znajdzie się w zbiorze $l=\{x: x>0 \text{ i } x<0{,}25 \text{ m}\}$?

$$P(A)=\frac{l}{L}=\frac{0{,}25}{2}=\frac{1}{8}$$

Statystyka

Geometryczna interpretacja prawdopodobieństwa (przykład)

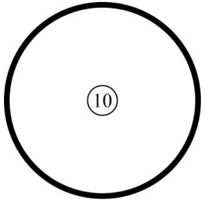

Jakie jest prawdopodobieństwo, że łucznik trafi w „10” jeśli średnica tarczy wynosi D a średnica obszaru „10” d. Założyć, że łucznik zawsze trafia w tarczę, a szansa trafienia w którykolwiek jej punkt jest taka sama.

$$P(A)=\frac{A_{10}}{L_T}=\frac{\frac{\pi d^2}{4}}{\frac{\pi D^2}{4}}=\frac{d^2}{D^2}$$

infoShare ACADEMY

Statystyka

Statystyczna interpretacja prawdopodobieństwa

Prawdopodobieństwo zdarzenia A równe jest

$$P(\mathrm{A}) = \lim_{N \to \infty} \frac{k}{N}$$

k – liczba eksperymentów w których otrzymano zdarzenie sprzyjające

N – liczba wszystkich eksperymentów

Statystyka

Prawdopodobieństwo warunkowe

info Share ACADEMY

Niech A i B będą dowolnymi zdarzeniami, $A \subset \Omega$ i $B \subset \Omega$, przy czym prawdopodobieństwo zdarzenia A jest dodatnie $P(A) > 0$. Prawdopodobieństwo warunkowe zdarzenia B pod warunkiem zajścia zdarzenia A jest dane wzorem:

$$P(B|A) = \frac{P(A \cap B)}{P(A)}$$

Statystyka

Prawdopodobieństwo warunkowe

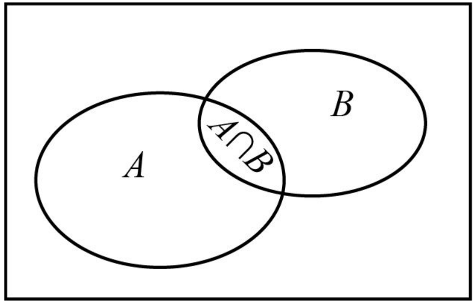

Prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia B, pod warunkiem, że wystąpiło zdarzenie A jest równe prawdopodobieństwu wystąpienia zdarzenia $A \cap B$ pod warunkiem wystąpienia zdarzenia A.

$$P\ B\ \ A = P(A \cap B|\mathrm{A})$$

infoShareAcademy.com

Statystyka

Prawdopodobieństwo warunkowe (objaśnienia)

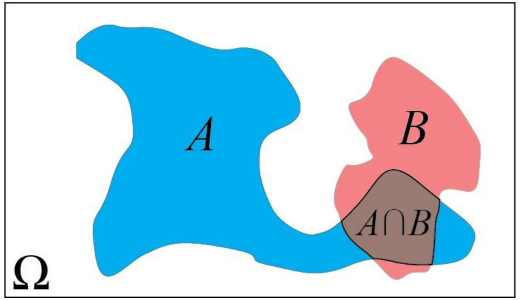

Jeśli wystąpiło jakieś zdarzenie A, a rozważane jest inne zdarzenie B, oznacza to, że przestrzeń zdarzeń elementarnych została zredukowana z Ω do A.

Statystyka

Prawdopodobieństwo warunkowe (objaśnienia)

Prawdopodobieństwo (nie warunkowe) zdarzenia i prawdopodobieństwo warunkowe są jakościowo innymi pojęciami:

- Prawdopodobieństwo znalezienia programisty, który zna język R.
- Prawdopodobieństwo znalezienia programisty, który zna język R jeśli pracuje jako Data Scientist.

infoShare ACADEMY

Statystyka

Prawdopodobieństwo warunkowe (objaśnienia)

$$P(R) = \frac{R}{\text{programiści}}$$

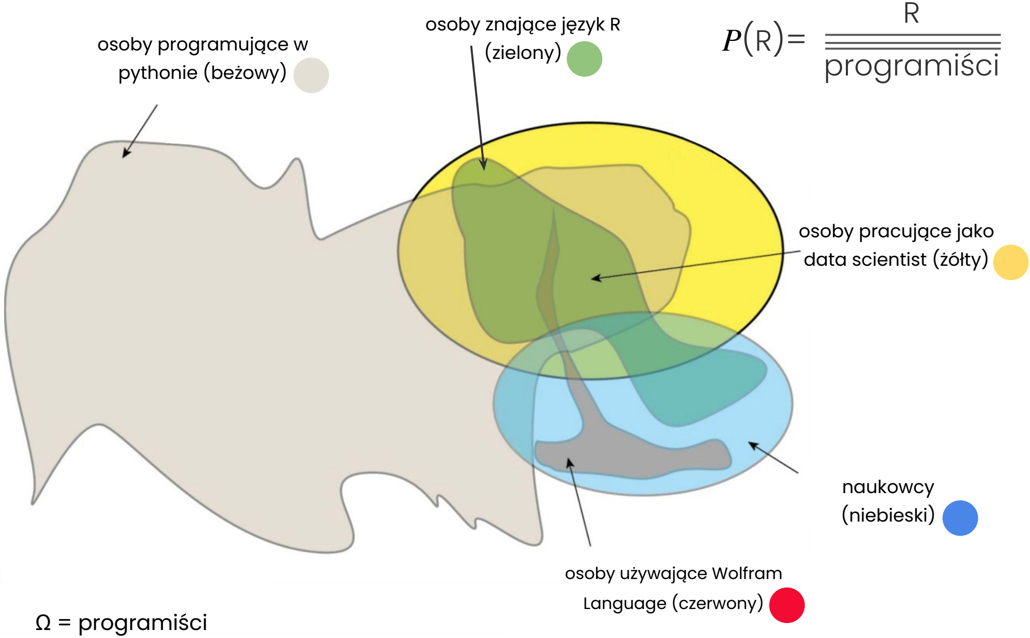

Ω = programiści

Statystyka

Prawdopodobieństwo warunkowe (objaśnienia)

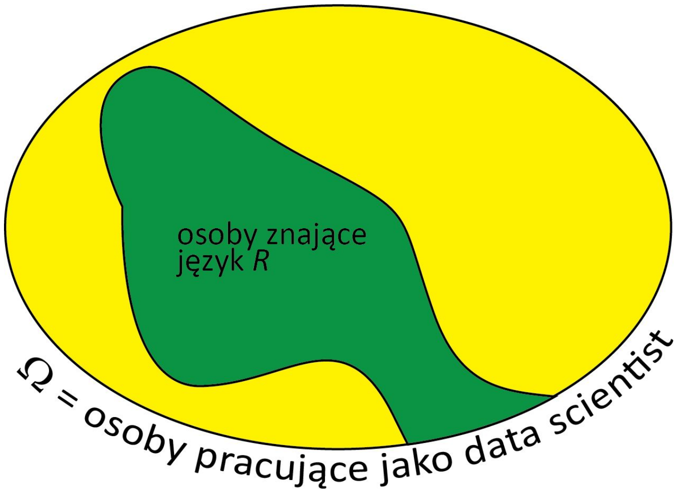

$$P(\mathrm{R}|\mathrm{DS}) = \frac{P(\mathrm{DS} \cap \mathrm{R})}{P(\mathrm{DS})}$$

Inna przestrzeń zdarzeń elementarnych!

Zadanie 11.2 (instrukcja)

info Share ACADEMY

Na podstawie danych ze strony kaggle (https://www.kaggle.com/datasets/jaimevalero/developers-and-programming-languages) dotyczących użycia języków programowania oraz środowisk programistycznych obliczyć prawdopodobieństwo, że respondent:

- używa języka Python,
- używa środowiska Jupyter,
- używa środowiska Jupyter oraz Pythona,
- używa środowiska Jupyter jeśli wiadomo, że używa Pythona,
- używa Pythona jeśli wiadomo, że używa środowiska Jupyter.

Statystyka

Prawdopodobieństwo warunkowe (objaśnienia)

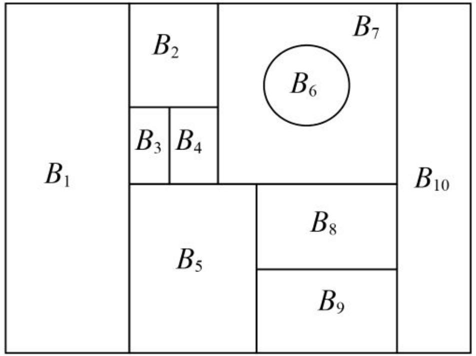

Zdarzenia B_1, B_2, ..., B_k tworzą podział przestrzeni zdarzeń elementarnych Ω (lub układ zupełny zdarzeń),

jeżeli

$$B_i \cap B_j = \varnothing, \text{ gdy } i \neq j$$

oraz

$$B_1 \cup B_2 \cup \ldots \cup B_k = \Omega$$

infoShare ACADEMY

Statystyka

Zupełny podział przestrzeni zdarzeń elementarnych

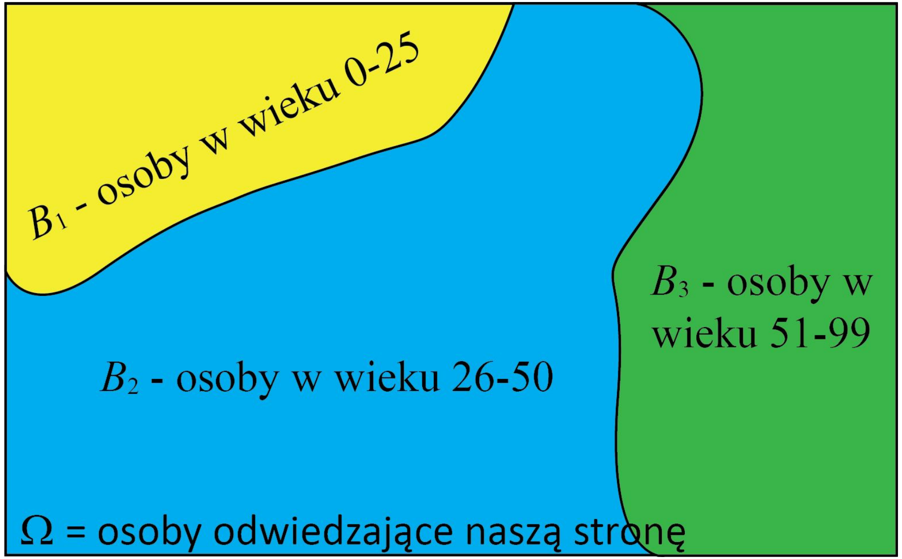

Statystyka

Prawdopodobieństwo zupełne

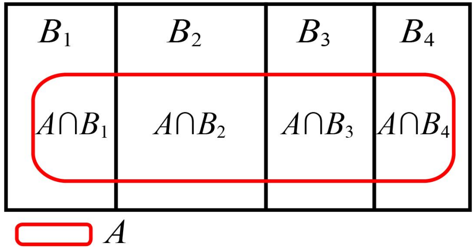

Jeżeli zdarzenia $B_1, B_2, \dots, Bk$ tworzą podział przestrzeni zdarzeń elementarnych W, prawdopodobieństwa zajścia każdego z nich są większe od zera $P(B_i) \neq 0$, dla $i = 1,2, \dots, k$, to dla każdego zdarzenia

$A \subset \Omega$.

$$P(A) = \sum_{i=1}^{k} P(A \cap B_i) = \sum_{i=1}^{k} P(A|B_i) \cdot P(B_i)$$

Statystyka

Prawdopodobieństwo (przykład)

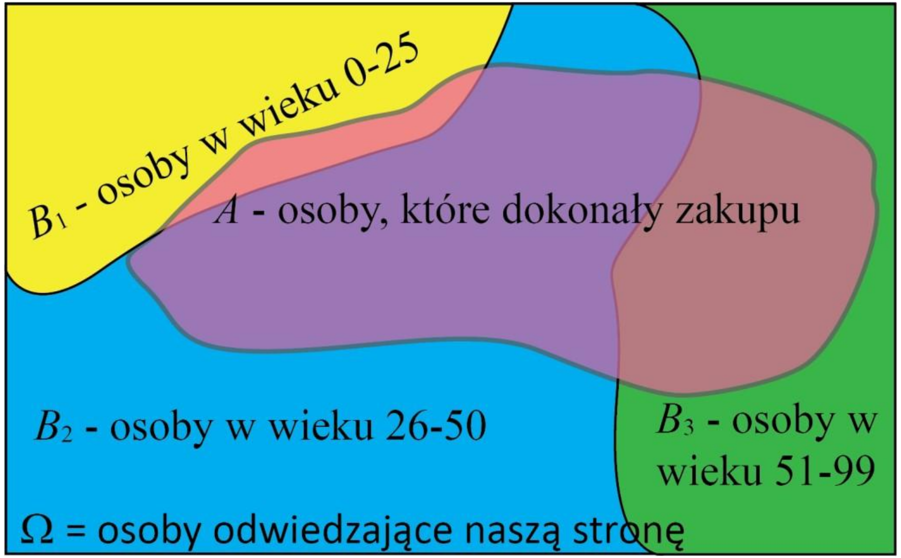

Statystyka

Prawdopodobieństwo zupełne (przykład)

Klienci pewnego sklepu są klasyfikowani do trzech grup wiekowych: B_1 – młodzież, B_2 – dorośli, B_3 – starsi. Prawdopodobieństwo dokonania zakupu w każdej z tych grup wynosi odpowiednio 0,25, 0,7 oraz 0,5. Udział tych grup wiekowych wśród odwiedzających wynosi odpowiednio 0,2, 0,5 i 0,3 Oblicz prawdopodobieństwo, że osoba odwiedzająca stronę dokona zakupu (A).

$$P(A) = \sum_{i=1}^{k} P(A|B_i) \cdot P(B_i) = 0{,}25 \cdot 0{,}2 + 0{,}7 \cdot 0{,}5 + 0{,}5 \cdot 0{,}3 = 0,55$$

Statystyka

Twierdzenie Bayesa

infoShare ACADEMY

Jeżeli zdarzenia $B_1, B_2, \ldots, B_k$ tworzą podział przestrzeni zdarzeń elementarnych Ω, prawdopodobieństwa zajścia każdego z nich są większe od zera $P(Bi) \neq 0$, dla $i = 1,2, \ldots, k$, to dla każdego zdarzenia $A \subset \Omega$, że $P(A) \neq 0$

$$P(B_m|A) = \frac{P(A|B_m) \cdot P(B_m)}{P(A)} = \frac{P(A|B_m) \cdot P(B_m)}{\sum_{j=1}^{k} P(A|B_j) \cdot P(B_j)}$$

Statystyka

Twierdzenie Bayesa (objaśnienie)

infoShare ACADEMY

Twierdzenie Bayesa pozwala na aktualizację informacji (prawdopodobieństw różnych zdarzeń) w oparciu o nowe dowody np.:

- prawdopodobieństwo, że osoba jest stałym klientem $P(B_i)$,
- prawdopodobieństwo, że osoba jest stałym klientem jeśli zalogowała się na konto sklepu (aktualizacja informacji) $P(B_i|A)$.

Statystyka

Twierdzenie Bayesa (objaśnienie)

infoShare ACADEMY

Twierdzenie Bayesa jest używane do określania możliwych przyczyn wystąpienia zjawisk: pewien stan wystąpił, jaka jest szansa, że jego przyczyną jest pewne wyszczególnione zdarzenie.

$$P(przyczyna_i|stan) = \frac{P(stan|przyczyna_i) \cdot P(przyczyna_i)}{P(stan)}$$

Uwaga: określenie co jest stanem, a co przyczyną jest umowne, choć zwykle wynika z logicznego opisu problemu.

Statystyka

Twierdzenie Bayesa (objaśnienie)

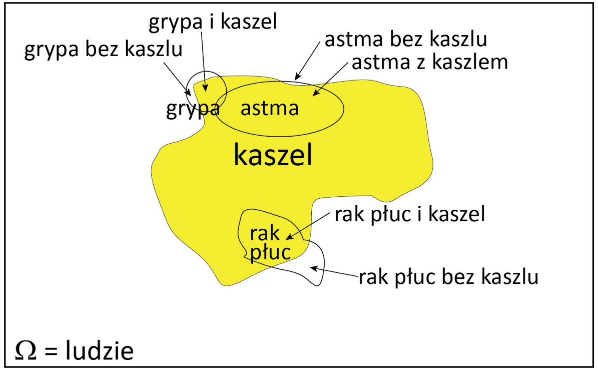

Prawdopodobieństwo, że pacjent ma grypę:

P(grypa)

Prawdopodobieństwo, że pacjent ma grypę, jeśli ma kaszel:

P(grypa|kaszel) (aktualizacja wiedzy – kaszel)

Statystyka

Twierdzenie Bayesa (objaśnienie 2)

infoShare ACADEMY

Twierdzenie Bayesa jest używane do określania efektywności testów medycznych, algorytmów klasyfikujących itp. ponieważ możliwe jest wnioskowanie o zachowaniu testów w rzeczywistych przypadkach tj. uwzględnieniu proporcji np. osób chorych itp.

Statystyka

Twierdzenie Bayesa (przykład)

1 na 1000 klientów pewnego banku okazuje się być osobą nieuczciwą.

Dział fraud detection tego banku opracował zestaw algorytmów poprawnie wykrywający oszusta z prawdopodobieństwem 0,99 (tzn. 99 na 100 oszustów udaje się wykryć). Niestety zdarza się, że system klasyfikuje osoby zupełnie uczciwe jako oszustów z prawdopodobieństwem 0,02 (2 na 100 uczciwych klientów jest niesłusznie oskarżonych). Oblicz prawdopodobieństwo, że osoba, którą system zaklasyfikował jako oszusta rzeczywiście jest nieuczciwa.

Statystyka

Twierdzenie Bayesa (przykład)

infoShare ACADEMY

Oznaczmy:

A – zaklasyfikowanie klienta jako oszusta,

B_1 – klient jest nieuczciwy, B_2 – klient jest uczciwy,

$A|B_1$ – klient został zaklasyfikowany jako oszust, jeśli jest nieuczciwy,

$A|B_2$ – klient został zaklasyfikowany jako oszust, jeśli jest uczciwy,

$B_1|A$ – klient jest nieuczciwy i został zaklasyfikowany jako oszust,

$B_2|A$ – klient jest uczciwy, a został zaklasyfikowany jako oszust.

$P(B_1) = 0{,}001$ $\quad$ $P(B_2)=0{,}999$

$P(A|B_1)=0{,}99$ $\quad$ $P(A|B_2)=0{,}02$

$$P(B_1|A) = \frac{P(A|B_1)P(B_1)}{P(A|B_1)P(B_1) + P(A|B_2)P(B_2)} = 0{,}047$$

Statystyka

Twierdzenie Bayesa (przykład)

infoShare ACADEMY

$B_1|A$ – klient jest rzeczywiście nieuczciwy, jeśli został zaklasyfikowany jako oszust, $B_2|A$ – klient jest uczciwy, a został zaklasyfikowany jako oszust.

$P(B_1) = 0{,}001$ $\quad$ $P(B_2)=0{,}999$

$P(A|B_1)=0{,}99$ $\quad$ $P(A|B_2)=0{,}02$

$$P(B_1|A) = 0{,}047$$

$$P(B_2|A) = 1 - P(B_1|A) = 0{,}953$$

Co to dokładnie oznacza ?!

Statystyka

Twierdzenie Bayesa (przykład, interpretacja)

Jeżeli model skutecznie wykrywa 99% oszustów, a niesłusznie oskarża 2% uczciwych klientów, to przy średniej ilości nieuczciwych klientów wynoszącej 0,1%, aż 95,3% osób jest uczciwych mimo, że zostały zaklasyfikowane jako oszuści, a zaledwie 4,7% rzeczywiście okaże się oszustami jeśli system ich tak zaklasyfikował.

Czyli:
Jeśli bank zaklasyfikował klienta jako oszusta, istnieje 95,3% szans, że nie jest oszustem.

Jak temu zaradzić?

		obserwacja	
Predykcja		uczciwy	oszust
	uczciwy	97902	1
	oszust	1998	99
100000 - liczba analizowanych			
100 - liczba oszustów			
99900 - liczba uczciwych			

infoShare ACADEMY

Statystyka

Nikt nigdy nie zapyta Was o:

- prawdopodobieństwo warunkowe, że programista używa Pythona jeśli wiadomo, że używa Jupytera,
- prawdopodobieństwo zupełne wylosowania kuli czarnej z jednej z urn, w których proporcje kul białych i czarnych wynoszą odpowiednio…

Statystyka

Ale mogą zapytać:

- ile osób (statystycznie rzecz biorąc) można natychmiast wdrożyć do projektów w Pythonie, skoro w naszych oddziałach raporty przygotowuje się używając głównie Jupytera,

- na ile (statystycznie rzecz biorąc) klient jest skłonny kupić coś w naszym sklepie internetowym, skoro badania pokazały, że tyle i tyle osób dokonuje zakupów przy przekierowaniu z takiej a takiej strony, a tyle z takiej,

- czy opracowany właśnie test do wykrywania raka nadaje się do badań przesiewowych.

infoShare ACADEMY

Statystyka

Zmienna losowa

info Share ACADEMY

Dowolną funkcję o wartościach rzeczywistych, określoną na zbiorze zdarzeń elementarnych Ω, nazywamy zmienną losową.

$$RV(\Omega) \to X$$

Statystyka

Zmienna losowa (objaśnienie)

infoShare ACADEMY

Dana jest kostka sześcienna jak na rysunku
(dwie ściany szare, cztery czerwone).
Określ zmienną losową dla tego eksperymentu.

$\Omega = \{$●, ●$\}$ (zdarzenia)

$\downarrow$ (zmienna losowa)

$X = \{1, 2\}$ (liczby rzeczywiste)

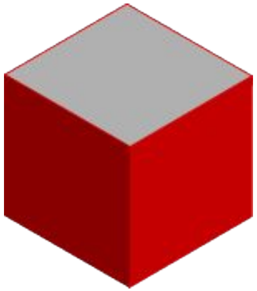

Statystyka

Zmienna losowa (objaśnienie)

infoShare ACADEMY

1. Zmienna losowa przyporządkowuje liczby rzeczywiste zdarzeniom.
2. Dowolnemu zdarzeniu z przestrzeni zdarzeń elementarnych Ω może zostać przyporządkowana dowolna liczba.
3. Zmienne losowe oznacza się zwykle wielkimi literami. Wartości osiągane przez zmienne losowe oznaczane są małymi literami, np.:

$$P(X < x)$$

czyta się jako: „prawdopodobieństwo, że zmienna losowa X przyjmie wartość mniejszą niż x”.

Statystyka

Rodzaje zmiennych losowych

Ze względu na typy wartości:

- dyskretne,
- ciągłe,
- mieszane.

Ze względu na ilość wymiarów:

- jednowymiarowe,
- wielowymiarowe.

infoShare ACADEMY

Statystyka

Prawdopodobieństwo przyjęcia wartości przez zmienną losową

Następujące zbiory zdarzeń elementarnych są zdarzeniami losowymi:

$$\{\omega\colon X(\omega)\epsilon A\},$$

gdzie A jest zbiorem borelowskim na prostej, np.:

$$A=\{x_0\},\ A=[a,b],$$
$$A=[x_0,+\infty),\ \text{itp.}$$

Prawdopodobieństwo, że zmienna losowa przyjmie wartość ze zbioru $A\in\mathbb{R}$ wynosi:

$$P\ X\epsilon A\ = P[\{\omega\colon X(\omega)\epsilon A\}]$$

infoShare ACADEMY

Statystyka

Dystrybuanta

Niech X będzie dowolną zmienną losową. Dystrybuantą zmiennej losowej X nazywa się funkcję F określoną dla dowolnego x$\in \mathbb{R}$, takiego, że

$$F\ x = P(X \leq x)$$

Własności dystrybuanty:

1. jest funkcją niemalejącą,
2. $\lim F(x) = 0$; $\lim F(x) = 1$,
3. jest przynajmniej lewostronnie ciągła.

Statystyka

Zmienna losowa dyskretna

Zmienna losowa X jest dyskretna jeśli istnieje skończony lub przeliczalny zbiór $\Omega = \{x1, \ldots, xn, \ldots\}$ jej wartości $x1, \ldots, xn, \ldots$ takich, że:

$$P(X = x_i) = P_i > 0, \qquad i \in \mathbb{N}$$

$$\sum_{i=1}^{\infty} p_i = 1$$

Statystyka

Rozkład prawdopodobieństwa

Funkcję p określoną na zbiorze $\Omega = \{x1, \dots, xn, \dots\}$ następująco

$$p(x_i) = P(X = x_i) = p_i, \qquad x_i \in \Omega$$

$$\sum_{i=1}^{\infty} p_i = 1$$

nazywa się funkcją rozkładu prawdopodobieństwa (masową funkcją prawdopodobieństwa).

Statystyka

Rozkład prawdopodobieństwa

x_i	x_1	x_2	...	x_n	...
p_i	p_1	p_2	...	p_n	...

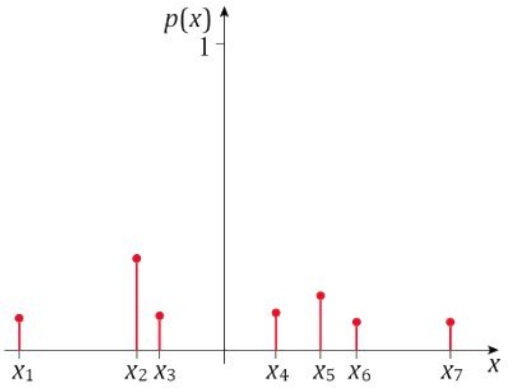

Statystyka

Dystrybuanta dyskretnej zmiennej losowej

Dla dyskretnej zmiennej losowej, dystrybuanta $F\ x = P(X \leq x)$ przyjmuje postać

$$F(x) = P(X \leq x) = \sum_{x_i : x_i \leq x} p_i$$

info Share ACADEMY

Statystyka

Dystrybuanta dyskretnej zmiennej losowej

x_i	$(-\infty, x_1)$	$[x_1, x_2)$	$[x_2, x_3)$	...	$[x_{n-1}, x_n)$	...
$F(x)$	0	p_1	$p_1 + p_2$	...	$p_1 + p_2 + \cdots + p_n$	...

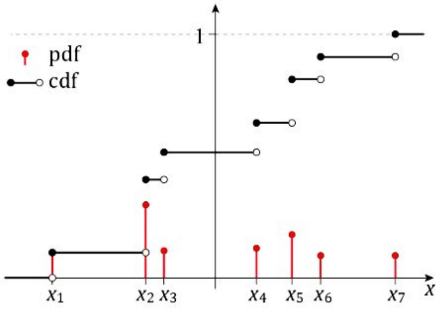

infoShareAcademy.com

info Share ACADEMY

Statystyka

Wartość oczekiwana zmiennej losowej dyskretnej

Wartość oczekiwana zmiennej losowej dyskretnej X, której rozkład prawdopodobieństwa to $p(x)$ jest następująco zdefiniowaną liczbą

$$E(X) = \mu_X = \sum_{i=1}^{\infty} x_i \cdot p(x_i)$$

Gdy Ω jest zbiorem skończonym to

$$E(X) = \mu_X = \sum_{i=1}^{k} x_i \cdot p(x_i)$$

Statystyka

Wartość wariancji zmiennej losowej dyskretnej

Wariancją zmiennej losowej dyskretnej X, której rozkład prawdopodobieństwa to $p(x)$ jest następująco zdefiniowaną liczbą

$$V(X) = \sigma_X^2 = \sum_{i=1}^{\infty} (x_i - E(X))^2 \cdot p(x_i)$$

Gdy Ω jest zbiorem skończonym to

$$V(X) = \sigma_X^2 = \sum_{i=1}^{k} (x_i - E(X))^2 \cdot p(x_i)$$

info Share ACADEMY

Statystyka

Zmienna losowa dyskretna (przykład)

Ω	⚀	⚁	⚂	⚃	⚄	⚅
$X(\omega_i)$	1	2	3	4	5	6
$p(x_i)$	1/6	1/6	1/6	1/6	1/6	1/6
$F(x_i)$	1/6	2/6	3/6	4/6	5/6	1

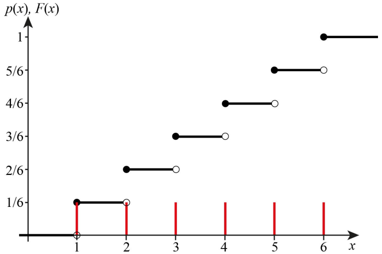

info Share
ACADEMY

Statystyka

Wartość oczekiwana (przykład)

$X(\omega_i)$	1	2	3	4	5	6
$p(x_i)$	1/6	1/6	1/6	1/6	1/6	1/6

$$E(X) = \mu_X = \sum_{i=1}^{6} x_i \cdot p(x_i) = 1 \cdot \frac{1}{6} + 2 \cdot \frac{1}{6} + \cdots + 6 \cdot \frac{1}{6} = 3\tfrac{1}{2}$$

Statystyka

Wariancja (przykład)

$$E(X) = 3{,}5$$

$$V(X) = \sum_{i=1}^{6} (x_i - E(X))^2 \cdot p(x_i) =$$

$$(1-3{,}5)^2 \cdot \frac{1}{6} + (2-3{,}5)^2 \cdot \frac{1}{6} + \cdots + (6-3{,}5)^2 \cdot \frac{1}{6} = 2{,}917$$

Statystyka

Zmienna losowa dyskretna (przykład)

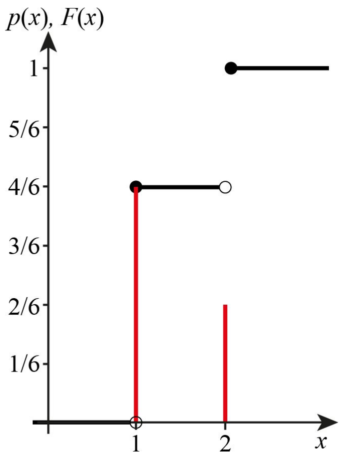

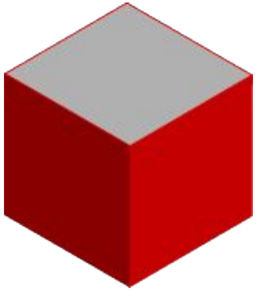

Ω	●	●
$X(\omega_i)$	1	2
$p(x_i)$	4/6	2/6
$F(x_i)$	4/6	1

infoShare ACADEMY

Statystyka

Wartość oczekiwana (przykład)

$X(\omega_i)$	1	2
$p(x_i)$	4/6	2/6

$$E(X) = \mu_X = \sum_{i=1}^{2} x_i \cdot p(x_i) = 1 \cdot \frac{4}{6} + 2 \cdot \frac{2}{6} = \frac{4}{3}$$

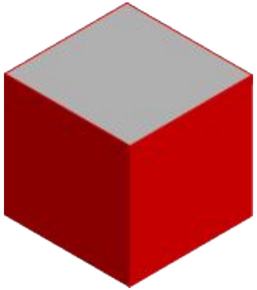

infoShare ACADEMY

Statystyka

Wariancja (przykład)

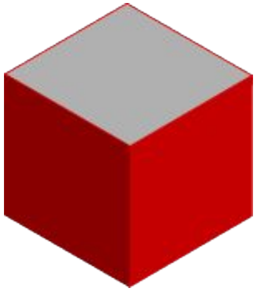

$X(\omega_i)$	1	2
$p(x_i)$	4/6	2/6

$$E(X) = \frac{4}{3}$$

$$V(X) = \sum_{i=1}^{2}(x_i - E(X))^2 \cdot p(x_i) = \left(1 - \frac{4}{3}\right)^2 \cdot \frac{4}{6} + \left(2 - \frac{4}{3}\right)^2 \cdot \frac{2}{6} = \frac{2}{9}$$

Zadanie 11.3 (instrukcja)

1. Znaleźć rozkład prawdopodobieństwa, dystrybuantę, wartość oczekiwaną i wariancję zmiennej losowej X – sumy oczek otrzymanej w wyniku rzutu dwiema kostkami do gry.

Statystyka

Zmienna losowa ciągła

Zmienną losową X nazywa się ciągłą, jeśli dla dowolnej nieujemnej funkcji f i dowolnych liczb rzeczywistych a i b, takich że $-\infty \leq a < b \leq \infty$, zachodzi

$$P(a \leq X \leq b) = \int_a^b f(t)dt$$

oraz

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(t)dt = 1$$

infoShare ACADEMY

Statystyka

Gęstość rozkładu prawdopodobieństwa

infoShare ACADEMY

Dowolna nieujemna funkcja $f(x)$, gdzie $x \in \mathbb{R}$, dla której zachodzi

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(t)dt = 1$$

jest gęstością rozkładu prawdopodobieństwa.

Statystyka

Dystrybuanta zmiennej losowej ciągłej

Dla ciągłej zmiennej losowej, dystrybuanta $F(x) = P(X \leq x)$ przyjmuje postać

$$F(x) = P(X \leq x) = \int_{-\infty}^{x} f(t)dt$$

zatem zachodzi również

$$F' x = f(x)$$

infoShare ACADEMY

Statystyka

Wartość oczekiwana zmiennej losowej ciągłej

Wartość oczekiwana zmiennej losowej ciągłej X, której gęstość rozkładu prawdopodobieństwa to $f(x)$ jest następująco zdefiniowaną liczbą

$$E(X) = \mu_X = \int_{-\infty}^{\infty} x \cdot f(x) dx$$

Statystyka

Wariancja zmiennej losowej ciągłej

Wariancją zmiennej losowej ciągłej X, której rozkład prawdopodobieństwa to $f(x)$ jest następująco zdefiniowaną liczbą

$$V(X) = \sigma_X^2 = \int_{-\infty}^{\infty} (x - E(X))^2 \cdot f(x)dx$$

Statystyka

Wartość oczekiwana zmiennej losowej ciągłej (przykład)

Zmienna losowa X ma w przedziale [0,1] ma gęstość rozkładu prawdopodobieństwa $f(x) = \frac{3}{4}(x^2 + 2x)$ i zero poza nim.

$$E(X) = \int_{-\infty}^{\infty} x \cdot f(x)\,dx = \int_{-\infty}^{0} x \cdot 0\,dx + \int_{0}^{1} x \cdot \frac{3}{4}(x^2 + 2x)\,dx + \int_{1}^{\infty} x \cdot 0\,dx$$

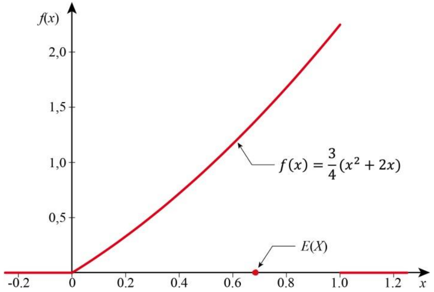

$$0 + \frac{3}{4}\int_0^1 (x^3 + 2x^2)\,dx + 0 = \frac{3}{4}\left(\int_0^1 x^3 dx + 2\int_0^1 x^2 dx\right) =$$

$$= \frac{3}{4}\left(\left[\frac{1}{4}x^4\right]_0^1 + 2\left[\frac{1}{3}x^3\right]_0^1\right) = \frac{11}{16}$$

Statystyka

Wariancja zmiennej losowej ciągłej (przykład)

Zmienna losowa X ma w przedziale [0,1] ma gęstość rozkładu prawdopodobieństwa $f(x) = (x + 2x)$ i zero poza nim.

$$E(X) = \frac{11}{16}$$

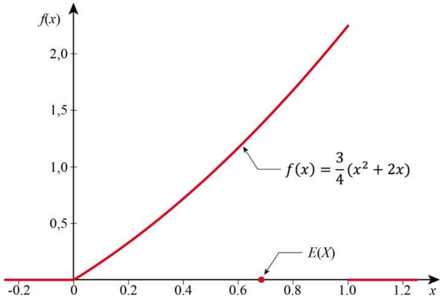

$$V(X) = \int_{-\infty}^{\infty} (x - E(X))^2 \cdot f(x)\,dx$$

$$= \int_0^1 \left(x - \frac{11}{16}\right)^2 \cdot \frac{3}{4}\,(x^2 + 2x)\,dx = \frac{67}{1280}$$

Zadanie 11.4 (instrukcja)

infoShare ACADEMY

Zmienna losowa X ma rozkład normalny $N(125,15)$. W języku Python:

1. Utwórz instancję tego rozkładu,
2. Narysuj gęstość rozkładu prawdopodobieństwa i dystrybuantę w zakresie μ - 4σ; $\mu + 4\sigma$,
3. Oblicz prawdopodobieństwo, że zmienna losowa osiągnie wartość z zakresu 130 do 145,
4. Oblicz wartość oczekiwaną,
5. Oblicz odchylenie standardowe tej zmiennej,
6. Oblicz kwantyl 0,25 tej zmiennej losowej.

Statystyka

Podstawowe charakterystyki zmiennej losowej

infoShareAcademy.com

info Share ACADEMY

Statystyka

Charakterystyki zmiennej losowej

Opisują położenie, rozproszenie, kształt i asymetrię zmiennej losowej.

Większość parametrów opisujących zmienną losową jest momentem lub kombinacją momentów zmiennej losowej.

Statystyka

Przykłady rozkładów teoretycznych opisujących rzeczywiste procesy

infoShare ACADEMY

Momentem zwykłym rzędu k zmiennej losowej X nazywamy liczbę

$$m_k = \mathrm{E}\left(X^k\right)$$

Wartość oczekiwana jest momentem zwykłym rzędu pierwszego:

$$E(X) = m_1.$$

Statystyka

Moment zwykły zmiennej losowej

Momentem centralnym rzędu k zmiennej losowej X nazywamy liczbę

$$\mu_k = \mathrm{E}\left((X - \mathrm{E}(X))^k\right) = \mathrm{E}\left((X - m_1)^k\right)$$

Moment centralny rzędu drugiego zawsze jest równy zeru.

Wariancja jest momentem centralnym rzędu drugiego: $V(X) = \mu_2$.

infoShare ACADEMY

Statystyka

Moment dyskretny zmiennej losowej

Moment zwykły:

$$m_k = \mathrm{E}(X^k) = \sum_{x \in \mathbb{R}} p(x_i) \cdot x_i^k$$

Moment centralny:

$$\mu_k = \mathrm{E}\left((X - m_1)^k\right) = \sum_{x \in \mathbb{R}} p(x_i) \cdot (x_i - m_1)^k$$

Statystyka

Moment dyskretnej zmiennej losowej (przykład)

x	0	3	4
$p(x)$	$0,7$	$0,2$	$0,1$

Dana jest zmienna losowa dyskretna X o rozkładzie prawdopodobieństwa przedstawionym w tabeli.

Znajdź jej momenty zwykłe i centralne pierwszego i drugiego rzędu.

$$m_1 = \mathrm{E}(X) = \sum_{x \in \mathbb{R}} p(x_i) \cdot x_i \;= 0{,}7 \cdot 0 + 0{,}2 \cdot 3 + 0{,}1 \cdot 4 = 1$$

$$m_2 = \mathrm{E}(X^2) = \sum_{x \in \mathbb{R}} p(x_i) \cdot x_i^2 = 0{,}7 \cdot 0^2 + 0{,}2 \cdot 3^2 + 0{,}1 \cdot 4^2 = 3{,}4$$

Statystyka

Moment dyskretnej zmiennej losowej (przykład)

x	0	3	4
$p(x)$	0,7	0,2	0,1

Dana jest zmienna losowa dyskretna X o rozkładzie prawdopodobieństwa przedstawionym w tabeli.

Znajdź jej momenty zwykłe i centralne pierwszego i drugiego rzędu.

$$\mu_1 = \mathrm{E}(X - m_1) = \sum_{x \in \mathbb{R}} p(x_i) \cdot (x_i - m_1) = 0{,}7 \cdot (0-1) + 0{,}2 \cdot (3-1) + 0{,}1 \cdot (4-1) = 0$$

$$\mu_2 = \mathrm{E}(X - m_1)^2 = \sum_{x \in \mathbb{R}} p(x_i) \cdot (x_i - m_1)^2$$

$$= 0{,}7 \cdot (0-1)^2 + 0{,}2 \cdot (3-1)^2 + 0{,}1 \cdot (4-1)^2 = 2{,}4$$

Statystyka

Moment ciągłej zmiennej losowej

Moment zwykły:

$$m_k = \mathrm{E}(X^k) = \int_{-\infty}^{\infty} x^k \cdot f(x)dx$$

Moment centralny:

$$\mu_k = \mathrm{E}\left((X - m_1)^k\right) = \int_{-\infty}^{\infty} (x - m_1)^k \cdot f(x)dx$$

infoShare ACADEMY

Statystyka

Parametry położenia

Charakterystyczne wielkości związane z położeniem rozkładu, np.:

- wartość oczekiwana,
- kwantyle (w tym kwartyle, percentyle, itd.),
- moda,
- ...

infoShare ACADEMY

Statystyka

Kwantyl

Kwantylem rzędu p ($0<p<1$) zmiennej losowej X, której dystrybuantą jest funkcja F jest taka liczba x_p, dla której zachodzi

$$F([x_p]^-) \leq p \leq F([x_p]^+)$$

Kwantyl rzędu p dzieli rozkład prawdopodobieństwa w stosunku p: 1 - p

Mediana jest kwantylem rzędu 0,5.

Kwartyle są kwantylami rzędu 0,25, 0,5 i 0,75.

info Share ACADEMY

Statystyka

Kwantyl

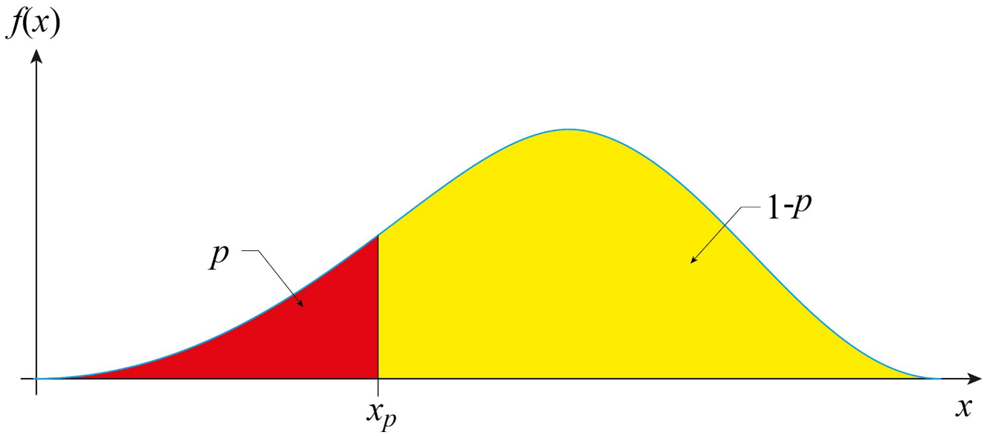

infoShare ACADEMY

Statystyka

Moda

Wartość zmiennej losowej, dla której funkcja rozkładu lub funkcja gęstości rozkładu prawdopodobieństwa jest największa.

Moda jest wartością o największym prawdopodobieństwie wystąpienia. Rozkład może nie mieć mody lub mieć ich wiele.

Statystyka

Parametry rozproszenia

infoShare ACADEMY

Charakterystyczne wielkości związane rozrzutem wartości przyjmowanych przez zmienną losową:

- wariancja / odchylenie standardowe,
- odchylenie przeciętne,
- rozstęp,
- rozstęp międzykwartylowy,
- ...

Statystyka

Odchylenie przeciętne

infoShare ACADEMY

Odchyleniem przeciętnym zmiennej losowej X nazywamy wartość

$$d_1 = E \quad X - E \; X$$

Statystyka

Odchylenie przeciętne zmiennej losowej dyskretnej

Odchyleniem przeciętnym dyskretnej zmiennej losowej X nazywamy wartość

$$d_1 = \sum_{i=1}^{\infty} |(x_i - E(X)| \cdot p(x_i)$$

Jeśli Ω jest zbiorem skończonym zawierającym k elementów

$$d_1 = \sum_{i=1}^{k} |(x_i - E(X)| \cdot p(x_i)$$

infoShare ACADEMY

Statystyka

Odchylenie przeciętne zmiennej losowej ciągłej

Odchyleniem przeciętnym ciągłej zmiennej losowej X nazywamy wartość

$$d_1 = \int_{-\infty}^{\infty} |x - E(X)| \cdot f(x)dx$$

infoShare ACADEMY

Statystyka

Parametry kształtu

Charakterystyczne wielkości związane z położeniem rozkładu, np.:

- kurtoza,
- współczynnik asymetrii,
- …

Statystyka

Model statystyczny

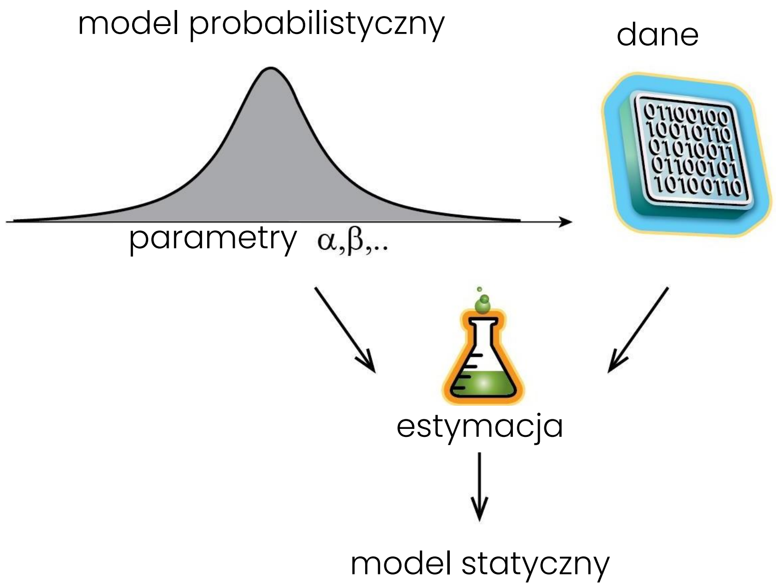

Statystyka

Statystyczna analiza danych

Zebrane dane charakteryzuje się parametrami identycznymi jak te używane do charakteryzowania rozkładów, np.:

- wartość oczekiwana (średnia),
- odchylenie standardowe,
- kwantyle (mediana, IQR),
- rozstęp.

infoShare ACADEMY

Statystyka

Skąd się biorą teoretyczne rozkłady prawdopodobieństwa?

infoShareAcademy.com

infoShare ACADEMY

Statystyka

Czy Data Scientist potrzebuje teoretycznych rozkładów prawdopodobieństwa opisujących rzeczywiste zjawiska?

infoShareAcademy.com

infoShare ACADEMY

Statystyka

Rozkład ilości punktów na egzaminie maturalnym w 2010 r.

Zaliczenie uzyskuje się od 21 punktów.

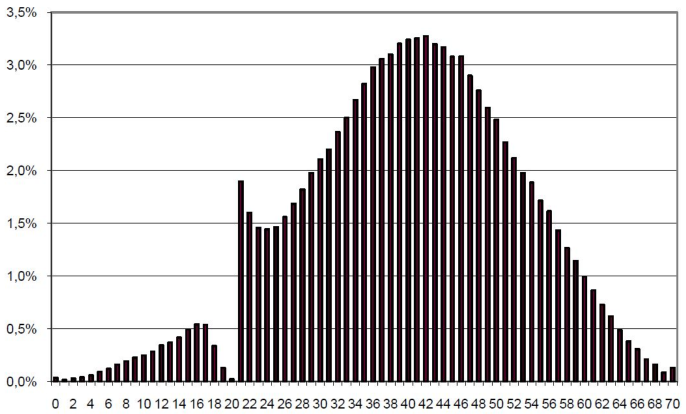

Wykres 1. Rozkład wyników na poziomie podstawowym

Źródło:www.cke.edu.pl

Statystyka

Przykłady rozkładów teoretycznych opisujących rzeczywiste procesy

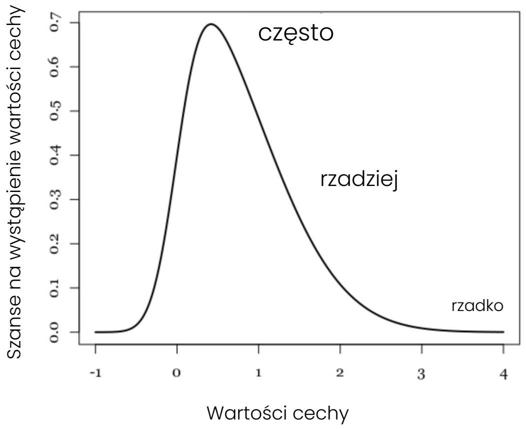

infoShare ACADEMY

Statystyka

Rozkład dwupunktowy

Niech przestrzenią zdarzeń elementarnych będzie

$$\Omega = \{\omega_1, \omega_2\}$$

dziedziną zmiennej losowej

$$D = \{x, x_2\}$$

oraz

$$P(\omega \colon X(\omega) = x_1 = p$$

$$P(\omega \colon X(\omega) = x_2 = 1-p$$

gdzie

$$0 < p < 1$$

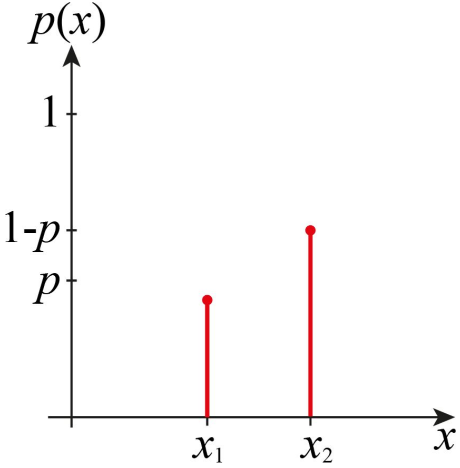

infoShareAcademy.com

Statystyka

Zdarzenie losowe: typy

Niech przestrzenią zdarzeń elementarnych będzie

$\Omega = \{\omega_1, \omega_2, \ldots, \omega_k\}$

dziedziną zmiennej losowej

$D = \{x_1, x_2, \ldots, x_k\}$

oraz

$P(\{\omega : X(\omega) = x_k, k = 1,2, \ldots, N\}) =$

$$p = \frac{1}{N}$$

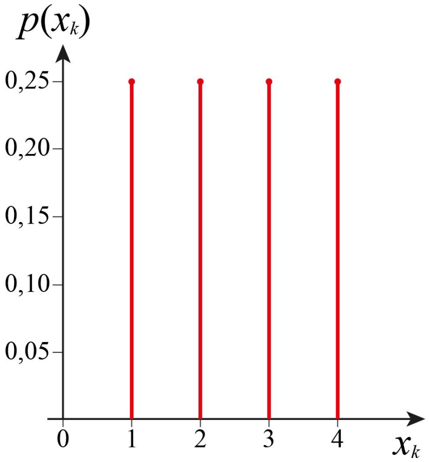

Statystyka

Rozkład dwumianowy

Zakładając schemat losowania zgodny ze schematem Bernoullego, prawdopodobieństwo zajścia k razy zdarzenia A w n próbach równe jest:

$$p_n(k) = \binom{n}{k} \cdot p^k \cdot q^{n-k}$$

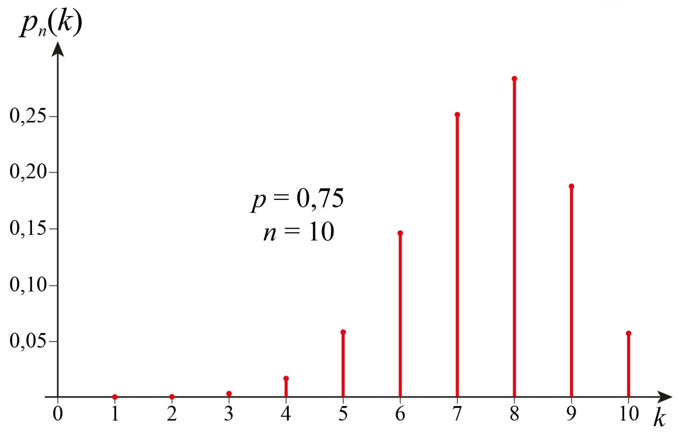

infoShareAcademy.com

infoShare ACADEMY

Statystyka

Rozkład geometryczny

Zakładając schemat losowania zgodny ze schematem Bernoullego, prawdopodobieństwo zajścia zdarzenia A pierwszy raz w próbie k -tej równe jest:

$$p_{(k)} = p \cdot (1-p)^{k-1}$$

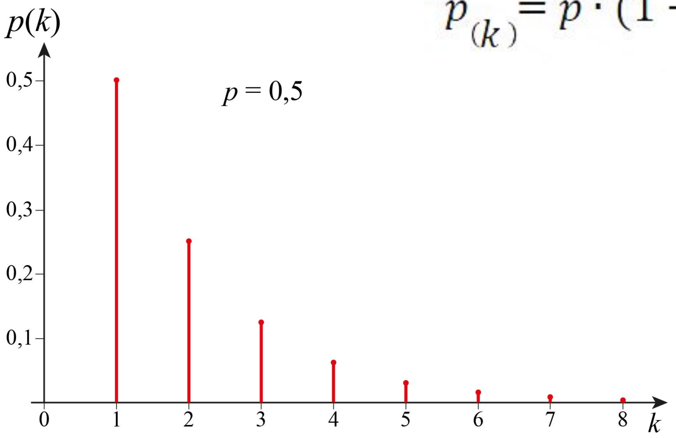

infoShare ACADEMY

Statystyka

Rozkład Poissona

Zakładając schemat losowania zgodny ze schematem Bernoullego, mówimy, że zmienna losowa ma rozkład Poissona, jeśli $D = \{0, 1, 2, \dots\}$

$$p(k) = \frac{e^{-\lambda} \cdot \lambda^k}{k!}$$

$$\lambda = n \cdot p > 0, \qquad k = 0, 1, 2, \dots$$

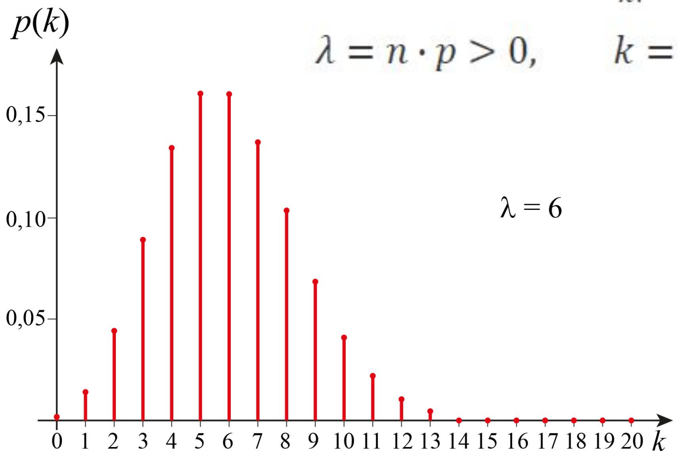

Statystyka

Ciągły rozkład jednostajny

Zmienna losowa X, ma rozkład jednostajny (prostokątny, równomierny) w przedziale <a,b>, jeśli jego gęstość opisana jest wzorem

$$f(x)=\begin{cases} 0 & \text{dla} \quad x<a \\ \frac{1}{b-a} & \text{dla} \quad a \le x \le b \\ 0 & \text{dla} \quad x>b \end{cases}$$

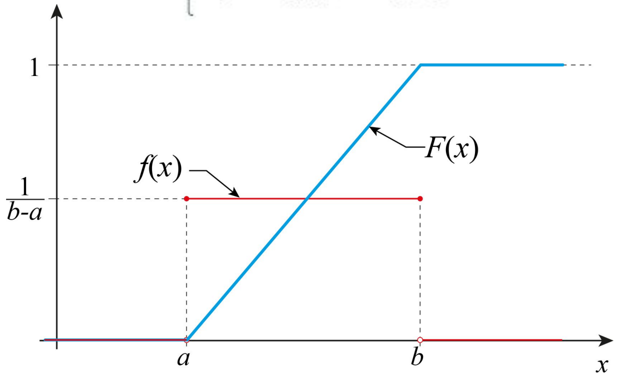

infoShareAcademy.com

Statystyka

Rozkład normalny

Zmienna losowa X, ma rozkład normalny o parametrach μ i $\sigma > 0$ jeśli jej gęstość prawdopodobieństwa opisana jest wzorem

$$f(x;\mu,\sigma) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x-\mu}{\sigma}\right)^2}$$

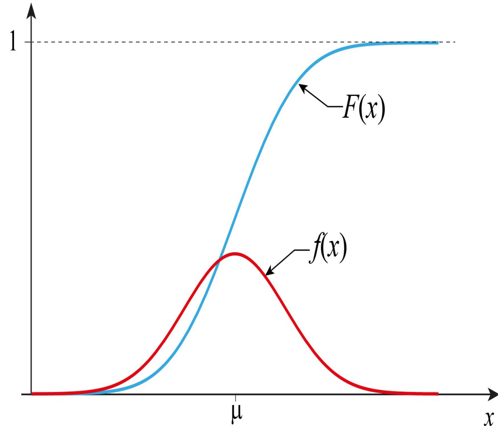

gdzie:

μ – parametr położenia,

σ – parametr rozproszenia.

infoShareAcademy.com

info Share ACADEMY

Statystyka

Rozkład gamma

Zmienna losowa X, ma uogólniony rozkład gamma o parametrach $\alpha > 0$, $\beta > 0$, $\gamma > 0$ i $\mu \in \mathbb{R}$ jeśli jej gęstość prawdopodobieństwa opisana jest wzorem:

$$f(x) = \begin{cases} 0 & dla \quad x \le \mu \\ \dfrac{\gamma \cdot \left(\frac{x-\mu}{\beta}\right)^{\alpha \cdot \gamma - 1}}{\beta \cdot \Gamma(\alpha)} \cdot e^{-\left(\frac{x-\mu}{\beta}\right)^{\gamma}} & dla \quad x > \mu \end{cases} \qquad \text{gdzie} \qquad \Gamma(\alpha) = \int_0^\infty x^{\alpha-1} \cdot e^{-x} dx$$

α, γ – parametry kształtu, β – parametr skalujący, μ– parametr położenia.

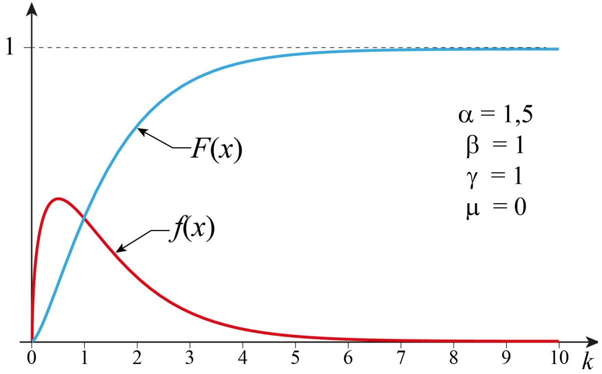

infoShareAcademy.com

info Share ACADEMY

Statystyka

Rozkład beta

Zmienna losowa X, ma rozkład beta o parametrach $\alpha > 0$, $\beta > 0$ jeśli jej gęstość prawdopodobieństwa opisana jest wzorem:

$$f(x) = \begin{cases} 0 & dla \quad x \notin (0,1) \\ \frac{1}{B(\alpha,\beta)} \cdot x^{\alpha-1} \cdot (1-x)^{\beta-1} & dla \quad x \in (0,1) \end{cases}$$

gdzie $B(\alpha,\beta) = \frac{\Gamma(\alpha)\cdot\Gamma(\beta)}{\Gamma(\alpha+\beta)}$

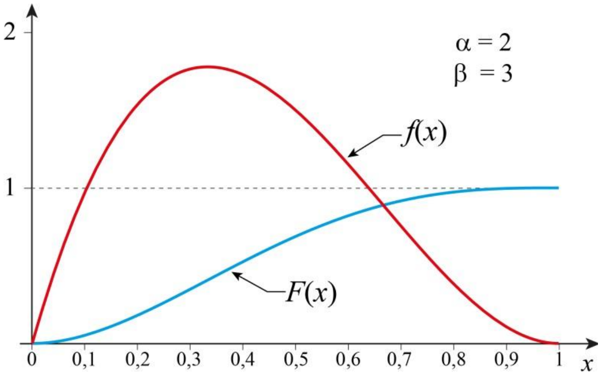

infoShareAcademy.com

infoShare ACADEMY

Statystyka

Rozkład wykładniczy

Zmienna losowa X, ma rozkład wykładniczy o parametrze λ

jeśli jej gęstość prawdopodobieństwa opisana jest wzorem:

$$f(x) = \begin{cases} 0 & dla \quad x < 0 \\ \lambda \cdot e^{-\lambda \cdot x} & dla \quad x > 0 \end{cases}$$

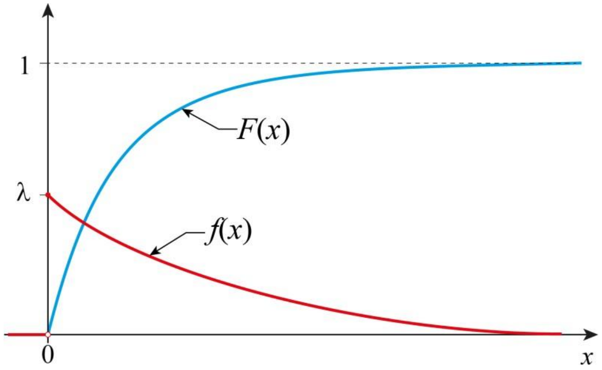

infoShareAcademy.com

info Share ACADEMY

Statystyka

Podsumowanie

infoShareAcademy.com

infoShare ACADEMY